

Patientanvisning: Cryptosporidium – information till den som blivit sjuk

Du har konstaterats ha kryptosporidios som är en sjukdom som orsakas av cryptosporidium som är ett urdjur (protozoa). Det finns flera arter av cryptosporidium och de förekommer överallt i världen. I Finland har det under detta årtionde förekommit flera små eller relativt små epidemier.

Hur smittas cryptosporidium?

Man kan smittas via dricksvatten, badvatten eller livsmedel som förorenats med avföring från människor eller djur. Dessutom kan man få smitta direkt från en annan människa eller ett djur. Cryptosporidium är mycket smittsamt och bara en liten mängd smittformer, så kallade oocystor, räcker för att orsaka en infektion.

Vilka är symtomen på kryptosporidios?

Symtomen börjar vanligtvis inom sju dygn efter smitta (kan variera inom 1 – 22 dygn). Det vanligaste symtomet är vattnig diarré vars svårighetsgrad och varaktighet varierar.

De övriga symtomen kan vara till exempel:

- ont i magen
- lindrig feber
- illamående
- kräkningar
- aptitlöshet.

Vanligtvis har man symtom i genomsnitt under 12 dygn men de kan fortsätta under till och med fyra veckor. Personer med nedsatt motståndskraft kan ha svårare och långvarigare symtom. Sjukdomen kan också vara symtomfri.

Hur kan du förebygga smittspridning?

- Drink endast renat vatten (5 minuters kokning förstör oocystor).
- Skölj råa grönsaker noga innan du äter dem.
- Undvik opastöriserad mjölk och produkter tillverkade av sådan.
- Iaktta god handhygien: tvätta händerna innan du lagar mat, innan du äter, efter toalettbesök samt när du har rört vid hus- och nyttodjur.
- undvik att simma i simbassäng två veckor efter att symtomen försvunnit.
- Använd skyddsutrustning efter behov och iaktta god handhygien när du har att göra med produktionsdjur.

Välståndsområdet ger patienten närmare anvisningar om hur sjukdomen påverkar till exempel personer i riskarbete eller barn på daghem.

Hur behandlas kryptosporidios?

Symtomen för kryptosporidios går oftast över av sig själva och ingen läkemedelsbehandling behövs. Personer med kraftiga symtom och nedsatt motståndskraft kan ibland få läkemedelsbehandling. Om en kraftig vattnig diarré leder till uttorkning kan behandlingen ske genom vätskebehandling på sjukhus.

Mer information: På [THL:s](#) webbplats.